

KARTA KURSU
(realizowanego w specjalności)

Psychologia kliniczna
rok akademicki 2025/2026

Kierunek: Psychologia
Tryb prowadzenia studiów: stacjonarne
Stopień: studia jednolite magisterskie
Rok: V
Semestr: X (letni)

Nazwa	Diagnoza i rehabilitacja neuropsychologiczna
Nazwa w j. ang.	Neuropsychological assessment and rehabilitation

Koordynator	dr Agnieszka Fudali-Czyż	Zespół dydaktyczny
		dr Agnieszka Fudali-Czyż mgr Elżbieta Szpakiewicz
Punktacja ECTS*	6	

Opis kursu (cele kształcenia)

Przedstawienie podstaw teoretycznych i problemów metodologicznych diagnozy neuropsychologicznej. Zapoznanie studentów z historią, podstawami teoretycznymi, założeniami i modelami rehabilitacji neuropsychologicznej. Przedstawienie mechanizmów i czynników rehabilitacji neuropsychologicznej. Omówienie sposobów oddziaływań w rehabilitacji neuropsychologicznej. Przedstawienie roli czynników neurologicznych, poznawczych, motywacyjnych i psychospołecznych w rehabilitacji neuropsychologicznej. Omówienie organizacji, przebiegu, specyfiki i skuteczności rehabilitacji neuropsychologicznej. Zapoznanie studentów z procedurami diagnozy i rehabilitacji neuropsychologicznej stosowanych w zaburzeniach orientacji, percepcji, uwagi, pamięci, uczenia się, praksi, afazji, czytania i pisanie, emocji, tożsamości i osobowości, funkcji wykonawczych i zespołów otępiennych.

Warunki wstępne

Wiedza	
Umiejętności	
Kursy	Zaliczenie kursów z diagnozy psychologicznej oraz podstaw neuropsychologii

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Wiedza	W01, Zna podstawowe podejścia diagnostyczne i typy diagnozy w neuropsychologii oraz związane z ich stosowaniem możliwości i ograniczenia.	SK_W04, SK_W06, SK_W08, SK_W09
	W02, Posiada wiedzę o roli metod ilościowych i jakościowych w diagnozie neuropsychologicznej.	SK_W06
	W03, Rozumie podstawy teoretyczne, założenia i modele, mechanizmy i czynniki rehabilitacji neuropsychologicznej.	SK_W02, SK_W04, SK_W06, SK_W08, SK_W09
	W04, Zna podstawy diagnozy i rehabilitacji neuropsychologicznej zaburzeń funkcji poznawczych.	SK_W02, SK_W04, SK_W06, SK_W08, SK_W09
	W05, Zna podstawy diagnozy i rehabilitacji neuropsychologicznej afazji, dysartrii, zaburzeń pragmatyki i prozodii oraz zaburzeń czytania i pisania.	SK_W02, SK_W04, SK_W06, SK_W08, SK_W09
	W06, Zna podstawy diagnozy i rehabilitacji neuropsychologicznej zaburzeń zachowania, osobowości i emocji.	SK_W02, SK_W04, SK_W06, SK_W08, SK_W09

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Umiejętności	U01, Potrafi opisać i wyjaśnić zasady organizacji, przebiegu i skuteczności rehabilitacji neuropsychologicznej.	SK_U02, SK_U04, SK_U07
	U02, Umie dobrać i przeprowadzić procedury diagnostyczne stosowane do diagnozowania pacjentów z zaburzeniami neuropsychologicznymi.	SK_U04, SK_U05, SK_U06, SK_U07
	U03, Umie prowadzić usprawnianie funkcji umysłowych za pomocą technik rehabilitacji neuropsychologicznej	SK_U02, SK_U04

Kompetencje społeczne	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
-----------------------	-----------------------------	--

	K01, Uznaje potrzebę ustawicznego doskonalenia wiedzy i umiejętności w pracy neuropsychologa klinicznego.	SK_K03
	K02, Wykazuje gotowość współpracy z innymi specjalistami uczestniczącymi w opiece nad pacjentami neuropsychologicznymi.	SK_K02
	K03, Przejawia postawę akceptacji i zrozumienia dla zaburzeń neuropsychologicznych i sytuacji pacjentów z dysfunkcjami mózgu oraz ich rodzin i opiekunów.	SK_K04

Opis metod prowadzenia zajęć

Kurs odbywa się w trybie stacjonarnym. Wykłady: przedstawianie treści dydaktycznych z elementami dyskusji grupowych (wykład konwersatoryjny), projekcja prezentacji multimedialnych, udostępnienie materiałów na kanale MS Teams. Ćwiczenia: dyskusja, praca w grupach, przedstawianie i analizowanie przypadków klinicznych (elementy studium przypadku), warsztaty: instruktaże, pokazy i ćwiczenia przeprowadzania wybranych technik neuropsychologicznych i procedur rehabilitacyjnych, projekty grupowe.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E - l e a r n i n g	G r y d y d a k t y c z n e	Ć w i c z e n i a w s z k o l e	Z a j ę c i a t e r e n o w e	P r a c a l a b o r a t o r y j n a	P r o j e k t i n d y w i d u a l n y	P r o j e k t g r u p o w y	U d z i a ł w d y s k u s j i	R e f e r a t	P r a c a p i s e m n a (e s e j)	E g z a m i n u s t n y	E g z a m i n p i s e m n y	I n n e : w a r s z t a t y
W01								X				X	
W02								X				X	

W03							x	X				X	
W04							x	X				X	
W05							x	X				X	
W06							x	X				X	
U01							x	X				X	
U02								X				X	X
U03								X				X	
K01								X					X
K02								X					X
K03								x					X

Kryteria oceny	Egzamin testowy jednokrotnego wyboru przeprowadzony stacjonarnie (ocena pozytywna = 60% + 1 pkt). Zaliczenie ćwiczeń: przygotowanie projektu grupowego dot. wybranych metod rehabilitacji neuropsychologicznej , dopuszczalne max 2 nieobecności.
----------------	---

Uwagi	Przedmiot realizowany w specjalności <i>Psychologia kliniczna</i> na studiach stacjonarnych, jednolitych magisterskich, kierunek: Psychologia.
-------	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

WYKŁADY (30 h):

1. Podstawy teoretyczne diagnozy neuropsychologicznej.
2. Problemy metodologiczne w diagnostyce psychologicznej.
3. Rozwój współczesnych poglądów na temat rehabilitacji neuropsychologicznej.
4. Zasady rehabilitacji neuropsychologicznej.
5. Podstawy teoretyczne rehabilitacji neuropsychologicznej cz. I.
6. Podstawy teoretyczne rehabilitacji neuropsychologicznej cz. II. Znaczenie wglądu w subiektywne doświadczenie pacjenta.
7. Oddziaływania psychoterapeutyczne na pacjentów i członków ich rodzin w przebiegu rehabilitacji neuropsychologicznej. Rola czynników psychospołecznych w diagnozie i rehabilitacji neuropsychologicznej.
8. Mikrogenetyczny model rehabilitacji neuropsychologicznej.
9. Neurobiologiczne mechanizmy i czynniki procesu rehabilitacji neuropsychologicznej.
10. Czynniki motywacyjne i osobowościowe w diagnozie i rehabilitacji neuropsychologicznej.
11. Organizacja i przebieg rehabilitacji neuropsychologicznej, współpraca w interdyscyplinarnych zespołach rehabilitacyjnych.
12. Specyfika rehabilitacji neuropsychologicznej w odmiennych rodzajach schorzeń neurologicznych i zaburzeń neuropsychologicznych.
13. Kryteria i uwarunkowania skuteczności rehabilitacji neuropsychologicznej.
14. Reintegracja społeczna pacjentów uczestniczących w rehabilitacji neuropsychologicznej.
15. Jakość życia pacjentów uczestniczących w rehabilitacji neuropsychologicznej.

ĆWICZENIA (30 h):

1. Neuropsychologia kliniczna - terminologia, nauka, praktyka, wyzwania.
2. Specyfika diagnozy i rehabilitacji neuropsychologicznej dzieci. Zaburzenia i trudności wymagające interwencji neuropsychologa.
3. Narzędzia diagnozy neuropsychologicznej dzieci: *Neuropsychologiczna Diagnoza Dziecka*.
4. Narzędzia diagnozy neuropsychologicznej dzieci: *Sortowanie Kart dla Dzieci*, *Bateria diagnozy funkcji poznawczych PU1 i PU1 LITE*, *MFF - Test Porównywania Znanych Kształtów*, *BENTON - Test Pamięci Wzrokowej Bentona*.
5. Narzędzia diagnozy neuropsychologicznej dzieci: próby eksperymentalno-kliniczne.
6. Metody rehabilitacji neuropsychologicznej dzieci.

7. Wykorzystanie nowoczesnych technologii w rehabilitacji neuropsychologicznej dzieci.
8. Specyfika diagnozy i rehabilitacji neuropsychologicznej osób dorosłych. Zaburzenia i trudności wymagające interwencji neuropsychologa.
9. Narzędzia diagnozy neuropsychologicznej osób dorosłych: *MINIMENTAL - krótka Skala Oceny Stanu Umysłowego (MMSE)*, *RHLB-PL - Bateria Testów do Badania Funkcji Językowych i Komunikacyjnych Prawej Półkuli Mózgu*, *WCST - Test Sortowania Kart z Wisconsin*.
10. Narzędzia diagnozy neuropsychologicznej osób dorosłych: *CTT - Kolorowy Test Połączeń wersja dla dorosłych*, *DCS-II Niewerbalny Test Uczenia się i Pamięci*, *CVLT - Kalifornijski Test Uczenia się Językowego*, *KPD - Kwestionariusz do Pomiaru Depresji*.
11. Narzędzia diagnozy neuropsychologicznej osób dorosłych: próby eksperymentalno-kliniczne.
12. Metody rehabilitacji neuropsychologicznej osób dorosłych.
13. Wykorzystanie nowoczesnych technologii w rehabilitacji neuropsychologicznej osób dorosłych.
14. Tworzenie opinii neuropsychologicznych i zaleceń terapeutycznych.
15. Perspektywy pracy i zatrudnienia w obszarze neuropsychologii.

Wykaz literatury podstawowej

1. Jodzio, K. (2011). *Diagnostyka neuropsychologiczna w praktyce klinicznej*. Difin.
2. Prigatano, G. (2009). *Rehabilitacja neuropsychologiczna: podstawowe zasady i kierunki oddziaływań terapeutycznych*. Wydawnictwo Naukowe PWN. [Lub wersja oryginalna w języku angielskim: *Principles of neuropsychological rehabilitation*].
3. Walsh, K. i Darby, D. (2014). *Neuropsychologia kliniczna*. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. [Lub wersja oryginalna w języku angielskim: *Walsh's neuropsychology. A clinical approach*].

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Borkowska, A.R. (2000). *Diagnoza neuropsychologiczna: metodologia i metodyka*. Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.
2. Borkowska, A.R. i Domańska, Ł. (2007). *Neuropsychologia kliniczna dziecka*. Wydawnictwo Naukowe PWN.

3. Lezak, M.D., Howieson, D.B., Bigler, E.D. i Tranel, D. (2012). *Neuropsychological Assessment, 5th ed.* Oxford University Press.
4. Łojek, E. (2008). *Wybrane zagadnienia rehabilitacji neuropsychologicznej*. Wydawnictwo Naukowe Scholar.
5. Pąchalska, M. (1999). *Afazjologia*. Wydawnictwo Naukowe PWN.
6. Pąchalska, M., Kaczmarek, B.L.J., i Kropotov, J.D. (2014). *Neuropsychologia kliniczna: od teorii do praktyki*. Wydawnictwo Naukowe PWN.
7. Pąchalska, M. (2007). *Neuropsychologia kliniczna: urazy mózgu. Tom 1. Procesy emocjonalne i poznawcze*. Wydawnictwo Naukowe PWN.
8. Pąchalska, M. (2007). *Neuropsychologia kliniczna: urazy mózgu. Tom 2. Procesy komunikacyjne i powrót do społeczeństwa*. Wydawnictwo Naukowe PWN.
9. Pąchalska, M. (2008). *Rehabilitacja neuropsychologiczna: procesy poznawcze i emocjonalne*. Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.
10. Seniów, J. (2019). *Terapia neuropsychologiczna dorosłych chorych z uszkodzeniem mózgu*. Instytut Psychiatrii i Neurologii.
11. Szczudlik, A., Liberski, P., i Barcikowska, M. (red.) (2004). *Otępienie*. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
12. Szepietowska, E. (2000). *Badanie neuropsychologiczne: procedura i ocena*. Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.
13. Walsh, K. (2001). *Jak rozumieć uszkodzenia mózgu: podstawy diagnozy neuropsychologicznej*. Instytut Psychiatrii i Neurologii.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	2
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	48
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	0
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	0
	Przygotowanie do egzaminu	40

Ogółem bilans czasu pracy	150
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika	6